

OIGD 103/2021

PZPB/53/2021

Warszawa, 13.08.2021 r.

Szanowny Pan Minister
Hubert Nowak
Prezes Urzędu Zamówień Publicznych

Dot: Waloryzacja w kontraktach budowlanych

Szanowny Panie Prezesie,

jako organizacje zrzeszające przedsiębiorców sektora budowlanego, z coraz większym niepokojem obserwujemy praktyki zamawiających - pojawiające się w postępowaniach prowadzonych w reżimie zamówień publicznych – dotyczące stosowania obowiązkowego w szeregu umów mechanizmu waloryzacji wynagrodzenia.

Problem dotyczy w szczególności zamawiających będących jednostkami samorządu terytorialnego oraz podmiotów zależnych, zobligowanych do stosowania ustawy PZP. Trafiające do naszych organizacji informacje członków, będących wykonawcami, wskazują że w szeregu przypadkach zarysowuje się praktyka stosowania pozornej waloryzacji, obwarowanej szeregiem warunków w taki sposób, który w praktyce uniemożliwia umowne waloryzowanie wynagrodzenia w sytuacji zmian o charakterze istotnym, ale nie nadzwyczajnym. Intencją przepisów ustawy PZP było, w naszym przekonaniu, zrównoważenie pozycji stron umowy poprzez objęcie mechanizmem waloryzacyjnym zmian cen, które nie stanowią podstaw np. do roszczeń z art. 353(1) kc (rebus sic stantibus).

Dla zobrazowania powyższego, przywołujemy poniżej przykłady klauzul w postępowaniach na budowę dróg (ogłaszanych o w oparciu o przepis ustawy PZP):

- łączna wartość korekt dla oddania wzrostu cen wynikających z niniejszego wskaźnika, nie może przekroczyć limitu **+2%** całkowitego wynagrodzenia Wykonawcy. Powyżej tego limitu waloryzacja nie będzie miała zastosowania.
- Podstawą żądania jest **zmiana większa niż 10 %** w stosunku do zmiany wynikającej z komunikatu Prezesa GUS w sprawie średniorocznego wskaźnika cen towarów i usług konsumpcyjnych ogółem w 2021 roku.

- Strony umowy mogą żądać zmiany (podwyższenia lub obniżenia) wynagrodzenia w przypadku zmiany cen materiałów lub kosztów wyrażającej się zmianą wskaźnika zmiany cen produkcji budowlano-montażowej ogłaszanego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego o ponad **10%**.
- Minimalny poziom zmiany ceny materiałów lub kosztów, uprawniający strony umowy do żądania zmiany wynagrodzenia **wynosi 10 %** w stosunku do cen lub kosztów wskazanych w kosztorysie, sporządzonym na etapie przygotowania dokumentacji projektowej.

Tak wysokie wskaźniki uruchamiające mechanizm waloryzacji powodują, że w istocie nawet w przypadku zauważalnego wzrostu kosztów wytworzenia aktywa, zamawianego przez zamawiającego, wykonawca nie będzie miał prawa do dokonania waloryzacji wynagrodzenia a nadto, nawet jeśli jego prawo zaktualizuje się, to przewidywany limit w wysokości np. 2% wynagrodzenia jest zauważalnie niższy niż wzrost kosztów, uprawniający do skorzystania z mechanizmu waloryzacji.

Panie Prezesie, zwracamy się do Pana z uprzejmą prośbą o szczególne zainteresowanie powyższym zagadnieniem. Zwłaszcza w obecnej sytuacji, pierwszego roku funkcjonowania nowej ustawy PZP, utrwalenie nieefektywnych praktyk może zniweczyć racjonalne założenia, jakie przyświecały twórcom ustawy.

W naszej ocenie wskazane byłoby szerzenie przez UZP dobrych praktyk w zakresie tworzenia wzorów waloryzacyjnych w umowach o roboty budowlane. Korzyści mogłoby przynieść również zorganizowanie pod egidą Pana Prezesa szerokiego, środowiskowego spotkania z udziałem zamawiających i wykonawców, w ramach którego możliwa byłaby dyskusja i wypracowanie ramowych standardów dotyczących tego ważnego aspektu.

Z naszej strony podejmiemy działania w celu systematycznego agregowania i przekazywania informacji o praktykach w zakresie waloryzacji, które w rażący sposób odbiegają od dobrych praktyk oraz realnej oceny wzrostu kosztów wytworzenia.

Z wyrazami szacunku,

Jan Styliński

(podpis w systemie elektronicznym)

Prezes zarządu PZPB

Barbara Dzieciuchowicz

(podpis w systemie elektronicznym)

Prezes zarządu OIGD